

Adroddiad i'r:	Cyfarfod cabinet
Dyddiad y Cyfarfod:	29 Ebrill 2014
Aelod/Swyddog Arweiniol:	Julian Thompson-Hill / Paul McGrady
Awdur yr Adroddiad:	Rod Urquhart, Pennaeth Refeniw a Budd-daliadau
Teitl:	Dileu Trethi Busnes

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn gofyn am gymeradwyaeth y Cabinet i ddileu trethi busnes ar gyfer cwmnïau lle na all camau adennill barhau am eu bod naill ai wedi dirwyn i ben neu eu diddymu. Mae'r balansau sy'n ddyledus wedi gorfod cael eu cyfrif yn y ddarpariaeth ar gyfer dyledion drwg ac ar ffurflenni statudol i Lywodraeth Cymru ers tro.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Gofynnir am benderfyniad i ddileu ôl-ddyledion trethi busnes na ellir eu hadennill.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Dileu'r Trethi Busnes na ellir eu hadennill a ddangosir yn atodiad 1.

4. Manylion am yr Adroddiad

Mae'n ofynnol i Gyngor Sir Ddinbych (CSDd) dan ddeddfwriaeth i weinyddu a chasglu Trethi Busnes ar ran y llywodraeth ganolog. Mae bil blynyddol yn cael ei gyhoeddi yn darparu 10 rhandaliad misol i fusnesau dalu. Bydd methu gwneud taliad yn arwain at roi nodiadau atgoffa, rhybuddion terfynol a gwysion i fynychu Llys Ynadon.

Yn y llys Ynadon gofynnodd CSDd am orchmynion atebolrwydd ym mhob un o'r achosion isod a fe'u rhoddwyd. Mae'r gorchymyn atebolrwydd yn rhoi awdurdod i Sir Ddinbych gymryd camau adennill mwy trylwyr. Y diwrnod ar ôl rhoi atebolrwydd, bydd yr holl gyfrifon yn cael eu rhoi i'r beili i'w casglu oni bai bod y busnes wedi gwneud trefniant ymlaen llaw ac yn talu.

Ym mhob un o'r achosion hyn cafodd beiliaid eu cyfarwyddo i gasglu, ond wedi methu gan fod y cwmnïau wedi eu dileu neu yn syml rhoi'r gorau i fasnachu a diflannu.

Aeth y cwmni cyntaf, Aegis CRS Ltd, i ddwylo'r gweinyddwyr yn 2004, canfu ymchwiliadau dilynol gan y Gweinyddwyr fod arian ac asedau cyfyngedig i wneud unrhyw daliadau difidend i gredydwyr sicredig. Rhoddwyd gwybod i'r holl

gredydwy'r ansicredig, gan gynnwys CSDd, na fyddai unrhyw daliad difidend yn cael ei wneud.

Rhoddodd yr ail gwmni, WMB Sales UK Ltd, y gorau i fasnachu ym mis Chwefror 2013 ac roedd yn destun gorchymyn dirwyn i ben. Gwnaethom roi'r holl wybodaeth berthnasol i'r gwasanaeth ansolfedd. Ym mis Mawrth 2014, cadarnhaodd y Gwasanaeth Ansolfedd nad oedd unrhyw obaith o ddifidend, fel y cyfryw nid oes unrhyw debygolrwydd o unrhyw daliad o'r ddyled Trethi Busnes.

Gwnaeth y trydydd cwmni, Knight Morjaria & Co, roi'r gorau i fasnachu ym mis Rhagfyr 2008, ond roedd yn dal i fod yn atebol am drethi eiddo gwag hyd at fis Mawrth 2014. Mae'n amlwg bod y cwmni wedi peidio â bodoli ac er gwaethaf nifer o ymdrechion i olrhain y dyledwr mae pob ymdrech wedi bod yn ofer. Gan fod y brydles / perchnogaeth yr eiddo yn anhysbys mae'r mater wedi ei gyfeirio at Gyfreithiwr y Trysorlys yn Whitehall.

Tabl 1: Crynodeb o achosion o ddileu

Enw'r cwmni	Blwyddyn Ariannol	Swm
Aegis CRS Ltd in Administration	2004/05	£24,948.00
WMB Sales Uk Ltd	2012/13	£40,468.50
Knight Morjaria & Co	2008/09 – 2012/13	£22,193.29
Cyfanswm		£87,609.79

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Nid yw hyn yn berthnasol gan ei fod yn ofyniad deddfwriaethol i reoli incwm a dyledion fel rhan o weinyddiaeth Trethi Busnes.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Gan fod yr incwm Trethi Busnes yn cael ei drosglwyddo i'r Gronfa Genedlaethol mae unrhyw ddyledion drwg yn cael eu bodloni gan y gronfa, fel y cyfryw nid oes unrhyw gost i CSDd.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Aseiad o Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd am y penderfyniad? Dylid cynnwys yr Aseiad o Effaith ar Gydraddoldeb a gwblhawyd fel atodiad i'r adroddiad.

Nid yw hyn yn berthnasol.

8. Pa ymgynghori a wnaed gyda'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?

Ddim yn berthnasol.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae nifer o ymdrechion wedi eu gwneud i adennill yr arian sy'n ddyledus ond maent wedi bod yn aflwyddiannus. Mae'r dyledion drwg yn cael eu dileu yn erbyn y cynllun cenedlaethol.

10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Drwy brosesu prydlon achosion ar gyfer eu dileu rydym yn lleihau'r effeithiau llif arian i CSDD, o ran taliadau Trethi Busnes i'r Gronfa Genedlaethol a lleihau ein lefelau cyfraniad, yn unol â'r ddyled gasgladwy.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

- Mae'r pŵer i wneud y penderfyniad yn cael ei gynnwys yn Rheolau Sefydlog Ariannol Sir Ddinbych o dan Adran 25.